

În anul 1914, Congresul american finalizează o anchetă asupra celor mai importanți industriași americani, iar rezultatele indicau un monopol de facto asupra temelor publice. Prin intermediul fundațiilor, al presei, al finanțării universitare, oamenii de afaceri își extindeau influența, încetul cu încetul, peste toată societatea americană. [John Taylor Gatto](#) susține undeva că doi magnati, cel puțin, Andrew Carnegie și John D. Rockefeller, au cheltuit, între anii 1900 și 1920, mai mulți bani pentru educația publică decât statul american. Scopul lor manifest îl reprezenta ingineria socială “soft” prin intermediul școlilor: “In our dreams, people yield themselves with perfect docility to our molding hands. The present education conventions of intellectual and character education fade from their minds and unhampered by tradition we work our own good will upon a grateful and responsive folk.” (General Education Board).

E facil de aici să sari într-o retorică socialistă sau conspiraționistă și să acuzi capitalistii răi de interese meschine. Însă direcția înspre care aș vrea să mă îndrept are legătura mai mult cu remodelarea psihologică a unei populații și cu societatea civilă din România.

ONG-urile sunt văzute indeobște drept o contrapondere la puterea statului și o formă voluntară de agregare a intereselor individuale. Cazul american descris mai sus sugerează că nu ar trebui să existe o prezumție de nevinovăție la adresa lor. Însă, în exemplele neaoșe semnele de întrebare se înmulțesc considerabil. În primul rând, pentru că niciuna din asociațiile relevante ale societății civile nu are parte macar de o finanțare exclusiv privată. Practic, statul da banii pentru a avea o opoziție formală și, mai important, pentru a structura dezbaterile publice într-o direcție favorabilă. Că nu e vorba exclusiv de statul român, ci și de alte state, nu face decât să întărească suspiciunile, iar dacă foarte multă lume are sentimentul că nu se regăsește în temele ONG-urilor, ar trebui căutată o explicație și aici.

In acest context, finantarea este foarte relevanta deoarece banii se iau astazi in functie de proiecte, iar proiectele trebuie sa raspunda unor criterii tematice usor integrabile in categoria corectitudinii politice. De pilda, [Agentia de Monitorizare a Presei](#) va realiza cu predilectie studii legate de reflectarea in media a incluziunii romilor, a discriminarii homosexualilor, a temelor despre un mediu curat, etc.

Ruptura dintre populatie si societatea civila nu poate fi supraestimata, si asta fara a recurge la idei vagi despre democratie directa sau substanta nationala. Ci tocmai avand in vedere criteriul libertatii pe care port drapelurile ong-urilor il clameaza, denaturandu-i de fiecare data sensul.

Sa luam cazul [unui reprezentant](#) de frunte al aceleiasi Agentii de Monitorizare a Presei, care invoca o cercetare a CNCD ce a produs "date, nu pareri". (Inevitabil te intrebi ce haos epistemologic e in aceste minti, daca o cercetare sociologica este investita, din capul locului, cu difuziunea adevarului pur si simplu, independent de presupozitii). Studiul releva o intoleranta totala a romanilor in fata homosexualitatii: "73% dintre respondenti ar fi deranjati daca ar afla ca un membru al familiei este homosexual; 65% ar fi deranjati daca ar afla ca unul dintre profesorii copilului lor este homosexual; 57% ar fi deranjati daca ar afla ca medicul de familie este homosexual; 53% ar fi deranjati daca ar vedea doi barbati tinandu-se de mana pe strada; 45% daca ar avea un coleg de muncă homosexual". Mai mult, si aici avem si concluzia: "ura romaneasca e de doua ori mai mare decat cea europeana". Nu mi-e deloc clar de ce, crestineste vorbind, intoleranta ar fi sinonima cu ura.

Problemele sunt multiple. In primul rand, ar trebui sa stim mai exact daca tipul de atitudine democratica vizat de ong-uri implica in vreun fel libertatea. Pentru ca libertatea presupune, in cazul acesta particular, nu doar sa-ti placa homosexualii, ci si sa nu-ti placa. Daca suntem obligati prin lege sa ne ploconim in fata diversitatii sexuale atunci nu mai poate fi vorba de nicio libertate. Omogenizarea preferintelor noastre are ceva profund totalitar, in pofida ideii absurde ca heterosexualii ar reprezenta "secera si ciocanul". Toate aceste "studii" nu incearca sa decriminalizeze o practica indoielnica, ci sa schimbe, cu forta, o perceptie sociala inradacinata si o atitudine morala autentica.

Ideea comuna in toate aceste abordari, inclusiv in experimentele americane amintite la inceput, este ca oamenii reprezinta (doar) niste bucati de plastilina, relativ usor de modelat in formele dorite. Astfel, s-a trecut de la ingineria sociala a comunismului dur la cea mult mai subtila a fundatiilor si a asociatiilor non-profit degraba inventatoare de teme de dezbatare. Familia nu mai este atacata direct prin legi, ci prin incurajarea dezmembrarii. Bisericii nu li se mai darama

clopotele, dar li se reclama desuetudinea si inadaptarea la evolutia formelor sociale.

Aflat sub presiunea opiniei publice, statul nu are alta alternativa decat sa se plieze pe calapodul fals al reprezentarii individuale sub forma ong-urilor. Iar in toata aceasta dialectica, lupta pentru educatie reprezinta batalia esentiala, de unde si scandalul iscat la liceul Cosbuc din Bucuresti.{jcomments on}